

Zdeněk Weber byl manželem paní docentky Elišky Kazdové; smutným řízením osudu připadlo jeho úmrtí k datu blížících se šedesátin jeho ženy. Úmrtí docenta Webera věnuje redakce samostatnou vzpomínku.

Vladimír Podborský

ŠEDESÁTINY JOSEFA ŠPAČKA

1. října 2009 vstoupil do klubu šedesátníků zasloužilý dokumentarista univerzitního dění a událostí na Filozofické fakultě MU, zejména však archeologických výzkumů bývalé katedry prehistorie a dnešního Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, Josef Špaček. Postihnout všestrannou jubilentovu činnost na naší univerzitě není jednoduché, neboť je velmi rozmanitá a on sám si ji jen těžko vybavuje, přesněji, nerad o ní mluví, natož píše...

Josef Špaček se narodil 1. října 1949 v Kloboukách na Slovácku a svému rázovitému rodišti zůstal dodnes věrný. Po základním školním vzdělání absolvoval učiliště města Brna jako fotograf. Pracoval ve fotoateliéru města Klobouk u Brna, potom jako řidič nakladače při

práškování polí letadlem, jako řidič v Agrocentru Hustopeče, až konečně roku 1977 nastoupil jako fotograf na bývalou katedru prehistorie FF UJEP. Začal spolupracovat na fotodokumentaci archeologických výzkumů na Pohansku u Břeclavi, v Těšeticích-Kyjovicích, Hluku-Dolním Němčí aj. Prosté fotografie a diapozitivy začal záhy doplňovat 8mm filmy, poté videozáznamy a nakonec nejnovějšími digitálními fototechnikami. Jeho fotografie jsou součástí dlouhé řady monografií a studií členů ÚAM. Navíc se iniciativně pustil do výroby didaktických video pořadů z oboru archeologie: spolu s členy dnešního ÚAM vyrobil videokazety o Býčí skále u Adamova, o velkomoravském šperku, o neolitických „venuších“, o historii výzkumů Pohanska u Břeclavi, Těšetic-Kyjovic aj.

Jubilentova činnost ovšem nikdy nebyla omezena jen na archeologii. Pravidelně dokumentoval a dokumentuje průběh Letní školy slovanských studií na Filozofické fakultě, natáčí přednášky pro různé obory, vyrobil stovky diapozitivů a jiných učebních pomůcek pro učitele zejména klasické archeologie, etnologie, dějin umění, historie, archivnictví atd. Za zvláštní zmínku stojí akce „Info“, v jejímž rámci vyrobil ve spolupráci se členy Ústavu pomocných věd historických

a archivnictví přes sto tisíc snímků v různých klášterních i státních archivech (listiny, knižní vazby atd.). Pro ústav evropské etnologie pravidelně dokumentuje významné národopisné akce: hody, masopusty, krojované plesy apod., k čemuž má – vzhledem ke svému rodnému kraji – zvlášť citlivý vztah. Výrazným způsobem se podílel rovněž na dokumentaci vědeckého zpracování odkazu Mistra Jana Husa profesorkou Filozofické fakulty Janou Nechutovou.

Po vzniku Technického střediska FF UJEP v roce 1980 se Josef Špaček stal předním členem tohoto oddělení. V té době se jeho činnost rozšířila na celouniverzitní úroveň, počínaje Lékařskou fakultou (zde stojí za zvláštní zmínku zprovoznění a zajišťování chodu mikrofišové linky) a konče rektorátem. Po zániku Technického střediska v roce 1990 se se svým zmodernizovaným pracovištěm ocitnul pod přímou správou děkanátu FF, nyní pod Centrem informačních technologií FF, řízeným proděkanem Jiřím Rambouskem, jako technická síla a dokumentátor významných událostí, jubileí a nejrůznějších akcí pro celou fakultu. I nadále ovšem zabírá značnou část jeho povinností dokumentace archeologických výzkumů a příprava didaktických pomůcek pro různé obory fakulty.

Málo se ví o tom, že Josef Špaček s léty vyrostl také v uměleckého fotografa. Vedle klasických portrétů osob dovede v nestřeženém okamžiku mistrovsky postihnout duševní hnutí či momentální emoce lidí. Jeho zálibou je také vyhledávání romantických přírodních scenérií, fotografování živočichů v neobvyklých pózách, stejně jako národopisných slavností, pestrých krojů, výzdobných motivů atd. Rodné Slovácko je v jeho fotografiích zdokumentováno jako málokterý jiný region. Uspořádal řadu výstav svých národopisných fotografií, připravil a realizoval cyklus přednášek o údržbě krojů ve Svatobořicích a tak bychom mohli pokračovat. V této bohubilé aktivitě neustává, naopak ji stále rozvíjí.

Za všechny členy Filozofické fakulty, kteří kdy měli s Pepíkem Špačkem co činit – je jich věru velký počet – a zejména za všechny zaměstnance ÚAM přeje redakce tohoto časopisu jubilantovi do dalších let dobré zdraví, stálou inspiraci v umělecké tvorbě a pohodu na pracovišti i v osobním životě. A také: ať mu chutná vonná slovácká slivovička a dobré víno!

Redakce

ÚMRTÍ PhDr. AUGUSTINA ŠIKA (6. 10. 1931 – 16. 11. 2009)

16. listopadu 2009 po delší těžké nemoci opustil tento svět PhDr. Augustin Šik, dlouholetý technik-asistent bývalé katedry prehistorie (dnešního Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty MU) a posléze vedoucí Technického střediska této fakulty. Do historie našeho pracoviště se nesmazatelně zapsal nejen jako mimořádně pečlivý a pohotový dokumentátor terénních výzkumů, především na Pohansku u Břeclavi, ale i jako schopný organizátor a konečně jako pedagog.

Augustin Šik se narodil 6. října 1931 v Chrlících u Brna, kde také vychodil základní školu. Po maturitě v roce 1951 byl přijat na studium oborů dějepis, občanská nauka